

OMAN AIKAMME MERKITTÄVÄ LÄHETYSTYÖNTEKIJÄ: PAPPISMUNKKI KOSMAS GREGORIOSLAINEN

TT Hannu Pöyhönen

Tarkoitukseni oli alun perin puhua tänään kahdestakin merkittävästä kreikkalaisesta Kristuksen lähettiläästä, pappismunkki Filotheos Zervakoksesta ja pappismunkki Kosmas Gregorioslaisesta, joista edellinen liittyy ns. sisälähetykseen ja jälkimmäinen ns. ulkolähetykseen. Päättin kuitenkin luopua tästä ajatuksesta ajan rajallisuuden takia. Ennen kaikkea vuonna 1980 kuollut väsymätön hengellinen teräsmies ja ilmiselvä pyhä, arkkimandriitta Filotheos Zervakos, täytyy esitellä paljon perusteellisemmin päästäkseen edes vähän oikeuksiinsa. Pappismunkki Kosmas Gregorioslaisen puolestaan valitsin kahdesta syystä: ensinnäkin siksi, että hänen kauttaan näemme miten Kreikan muinaisen suuren sisälähetystyöntekijän pyhän Kosmas Aitolialaisen jälkeen Athosvuori on meidän aikanamme – tällä kertaa pyhän Gregoroksen luostarin välityksellä – astunut uudelleen ortodoksisen lähetystyön polttopisteeseen ja nyt nimenomaan ulkolähetyksen saralla. Toiseksi valitsin hänet siksi, että hänen esimerkkinsä kertoo meille Jumalalle omistautuneen ihmisen käsittämättömistä mahdollisuuksista vaikuttaa asioiden kulkuun lähetystyössäkin. Pappismunkki Kosmas Gregorioslaisen elämäntyön pohjalta Kreikassa on nimittäin perustettu pyhän Kosmas Aitolialaisen nimeä kantava lähetysjärjestö, joka on varsinaisesti puhjennut kukoistukseensa vasta Kosmas Gregorioslaisen kuoleman jälkeen ja joka nykyisellään tekee merkittävää ja laajaa ortodoksista lähetystyötä neljällä mantereella: Euroopassa, Afrikassa, Aasiassa ja Keski-Amerikassa.

Elämän varhaisvuodet

Pappismunkki Kosmas Gregorioslainen syntyi 16. huhtikuuta 1942 Kiliksen maakunnassa, Theodosian kylässä. Hän oli perheen esikoinen ja sai kasteessa nimen Johannes isoisänsä mukaan. Varhaislapsuutensa hän eli saksalaismiehityksen aikana, jolloin monet kuolivat Kreikassa nälkään, erityisesti kaupungeissa. Pojan isä, Demetrios Aslanidis, oli kuitenkin säästänyt nelisen kiloa siemenperunoita esikoisensa ruokkimiseen. Lisäksi perheellä oli käytettävissään lampaita ja lehmiiä.

Johannes osoittautui älykkääksi pojaksi pienestä pitäen. Tämä tulee ilmi seuraavassa pikkutaupauksessa. Kerran, kun Johannes oli puolivuotias, perheen teekannusta oli kadonnut kansi. Isän mennessä vaimonsa ja poikansa kanssa appivanhempien luokse kylään Johannes havaitsi pihalla teekannun kannen, joka oli täsmälleen samankokoinen kuin heidän oman kannunsa kansi. Hän näytti sormella kantta isälleen, joka kehotti häntä ottamaan sen talteen. Johannes poimi kannen, vei sen kotiinsa mukanaan ja heti sinne saavuttuaan asetti sen heidän teekannunsa.

Saksalaismiehitystä seurasi Kreikassa sisällissota. Sen jaloista perhe muutti vuonna 1947 Tesalonikiin, joka oli heidän kyläänsä turvallisempi paikka. Viisi vuotta perhe asui pienessä, kahteen osaan jaetussa parakissa, joka palveli yhtä aikaa kotina ja työpajana metalliseppänä toimineelle isälle. Kun perhe lopulta hädettiin tästä kurjasta asumuksesta, Demetrios Aslanidis osti oman maapalstan ja rakensi sille uuden samanlaisen parakin. Vasta 7 vuoden päästä perhe sai ensimmäisen varsinaisen kodin.

Johannes auttoi isäänsä sepän töissä koulunkäyntinsä ohella. Isän poissa ollessa hän valmisti työkaluja, piti kauppaa, jossa myi heidän tuotteitaan, ja teki pajan materiaalihankinnat.

Rakkaus Kirkkoa kohtaan näkyi Johanneksessa jo pienestä pitäen. Joka sunnuntaiaamu hän riensi anki varhain jumalanpalvelukseen, joka Kreikassa alkaa jo seitsemältä, ja sen jälkeen Kirkon ylläpitämään eräänlaiseen pyhäkouluun. Kotiin hän saapui näiltä matkoiltaan vasta puoli kahden maissa iltapäivällä. Innoissaan nuori Johannes kertoi isälleen koulussa oppimastaan, jotta tämäkin iloitsisi hänen kanssaan. Sinne hän oli vetämässä myös sisaruksiaan.

Kirkon sunnuntaisissa lasten - ja nuortenkouluissa hän lisäksi tutustui moniin tuleviin kirkollisiin merkkihenkilöihin, kuten kahteen athoslaiseen luostarin johtajaan, Konstamonitoksen luostarin nykyiseen igumeni Agathoniin ja Kseropotamoksen luostarin edesmenneeseen igumeni Efraimiin, joka hänen tavoin kuoli varhain ja vieläpä samalla tavalla. Nämä ystävykset, jotka lasten tavoin olivat vilkkaita, kokoontuivat usein myös Johanneksen kotiin leikkimään ja ennen kaikkea tutkimaan Raamattua ja muita Kirkon perinnettä käsitteleviä kirjoja.

Ensi kosketukset lähetystyöhön

Suoritettuaan pakollisen oppivelvollisuutensa Johannes jatkoi koulunkäyntiä monissa lähinnä käytännön ammatteihin valmistavissa oppilaitoksissa. Aluksi hän opiskeli sähkötekniikkaa, rakennusalan työnjohtotaitoja, sairaanhoitoa, maanviljelystä ja lopuksi myös teologiaa. Opiskelualansa Johannes valitsi selvästi ajatellen jo tulevaa työtään lähetyskentällä.

Ensi kosketuksen lähetystyöhön Johannes sai eräällä kirkollisella nuorisoleirillä, minkä jälkeen hän ryhtyi kirjeenvaihtoon lähetystyössä olleen isä Krysostomos Papasarantopouloksen kanssa. Hän tilasi itselleen myös joitakin lähetyslehtiä. Hänen lähetyskutsumuksensa syntyyn oli varmaan ratkaisevasti vaikuttamassa myös yksi Kreikan viime vuosikymmenten kirkollinen suurhenkilö, Florinan eläkkeellä jo oleva palavasieluinen metropoliitta Augustinos, jonka hengellinen lapsi mutta myös läheinen apuri ja työtoveri hän oli monien vuosien ajan. Metropoliitta Augustinoksen pyynnöstä hän osallistui monien kirkkojen, vanhainkotien ja muiden vastaavien suurten kirkollisten rakennusprojektien toteutukseen.

Hyvä esimerkki Johanneksen taidoista, mutta myös rohkeudesta on Sitarian kylän kukkulalle pystytetty valtava puinen risti, jonka korkeus on huimat 32 metriä ja leveys 14 metriä. Koska kukaan ei suostunut ottamaan tätä metropoliitta Augustinuksen ehdottamaa projektia hoitaakseen, nuori Johannes päätti tehdä sen. Hän riippui toisella kädellään 28 metrin korkeudessa ja toisella kädellään naulasi ristin poikkipuun osat kiinni. Tässä työssä hänen kiinnipitävä käteensä joutui niin kovalle rasitukselle, että se lopulta halvaantui lähes täydellisesti, minkä seurauksena lääkärit suosittelivat sen amputoimista. Tähän Johannes ei kuitenkaan suostunut, ja Jumalan armosta hurskaan rakentajan käsi paranikin pian entiselleen.

Ensi kosketuksen käytännön lähetystyöhön Johannes sai vuonna 1975, jolloin hän kesken teologisia opintojaan vietti vuoden Zairessa eli nykyisessä Kongon demokraattisessa tasavallassa. Siellä hänen vastuulleen uskottiin erityisesti kirkkojen rakentaminen alueella, joka oli 700 neliökilometrin kokoinen. Johannes kokosi työhön sopiviksi katsomiaan henkilöitä ja loi heistä työtiimejä, jotka seurasivat toinen toisiaan työvaiheiden mukaan: yksi rakensi, toinen rap-pasi, kolmas asensi ikkunat ja ovat, neljäs maalasi jne. Näin työskenneltäessä uutta kirkkoa alettiin jo rakentaa ennen kuin edellisenkään oli vielä täysin valmis! Vain 15 kuukauden aikana Johannes Aslanidis oli ehtinyt rakentaa paikallisten apureittensa kanssa peräti 9 näyttävää kirkkorakennusta. Rakentamisen lisäksi hän myös hankki kaikki tarvittavat materiaalit, koulutti työtiimien jäsenet sekä valvoi työtä koko ajan, alusta loppuun asti.

Vihkimykset munkiksi ja papiksi

Tämän ensimmäisen lähetyksikauden jälkeen Johannes palasi takaisin Kreikkaan suorittaakseen loppuun seminaaritasoiset teologiset opintonsa. Niiden päätyttyä nuorukainen kierteli Athosvuoren luostareissa ja skiitoissa ja tutustui moniin ohjaajavanhuksiin, jotka tekivät häneen suuren vaikutuksen. Yksi heistä oli meille suomalaisillekin tuttu isä Paisios. Johannes kertoi isä Paisiokselle lähetyshaaveistaan ja pyysi niille hänen siunaustaan, minkä hän saikin. Isä Paisios neuvoi häntä kuitenkin menemään ensin Pyhällä Vuorella sijaitsevaan Pyhän Gregorioksen luostariin ja liittymään sen veljestöön. Pappismunkiksi vihittynä Johannes sitten voisi siirtyä lähetystyöhön luostarin siunaamana. Näin kaikki lopulta myös tapahtui, vaikka Athoksen luostareilla ei suinkaan ole tapana uskoa nuorille munkeille vaativia ja vastuullisia tehtäviä, ei varsinkaan maailmassa.

Pyhällä Vuorella ollessaan Johannes Aslanidis oppi luostarielämän aakkoset ja athoslaisen jumalanpalvelusjärjestyksen, jonka hän myöhemmin juurrutti Afrikkaan.

Johanneksen munkiksi vihkimiseen liittyy yksi erikoinen ja epäilemättä kaitselmuksellinen tapaus. Pyhän Gregorioksen luostarin johtaja, arkkimandriitta Georgios Kapsanis, tahtoi antaa Johannekselle munkiksi vihkimyksessä nimeksi Methodios kunnioittaakseen Johanneksen kotiseudun, Tessalonikin, suurta lähetystyöntekijää ja slaavienvälittäjää. Vihkimyksen alkaessa hän ei kuitenkaan onnistunut löytämään riittävän nopeasti tarvitsemaansa pyhän troparia, minkä takia hän äkillisesti muutti nimen Kosmaaksi pyhän Kosmas Aitolialaisen mukaan, koska hänkin oli lähetystyöntekijä ja vielä athoslainen pappismunkki. Heti vihkimyksen jälkeen nuori munkki kertoi luostarinsa igumenille, että tämä nimi oli ollut hänen palava salainen haaveensa, sillä koko elämänsä ajan hän oli pitänyt pyhää Kosmasta suojelijanaan. Sen vuoksi hän aina kantoi paitansa rintataskussa pyhän Kosmaan ikonia.

Lähetystyöhön pysyvästi

Vuonna 1978, hyvin pian pappisvihkimyksensä jälkeen, isä Kosmas aloitti lähetystyössä toisen vaiheen, jonka aikana hän työskenteli afrikkalaisten veljiensä ja sisartensa hyväksi koko sydämellään. Tässä työssä hän laittoi itsensä kokonaan likoon Kristuksen tavoin ja koitui vastaavalla tavalla myös ylösnousemukseksi monille.

Lähes heti isä Kosmaan lähetykentäksi muodostui laaja alue Zaireissa keskuksena Kolwezien kaupunki. Myös toisen työ kautensa aikana hän jatkoi kirkkojen ja muiden lähetykselle tarpeellisten tilojen rakentamista. Tähän liittyi monia suuria vaikeuksia, joista mainittakoon materiaalin hankinta ja työn rahoituksen organisointi. Pappisvihkimyksen myötä hänen työnsä sai kuitenkin uuden painopisteen. Se keskittyi nyt erityisesti jumalanpalvelusten ja Kirkon mysteerien toimittamiseen, opetustyöhön, papiston koulutukseen ja Kirkkoon pakanuudesta vasta liittyneiden afrikkalaisten mitä moninaisimpien sosiaalisten ongelmien ratkomiseen.

Jonkinlaisen käsityksen pappismunkki Kosmaan annista Afrikan lähetykselle saamme, kun tiedämme, että hieman runsaan 10 vuoden aikana hän katoi 15.000 zairelaista! Piispan siunauksella hän myös organisoivat alueen 40 seurakunnan elämän kahdella tavalla: ensinnäkin hän valitsi kunkin kylän ortodoksiasukkaiden joukosta opettajia eli katekeettoja, jotka vuoden tai joskus kahdenkin ajan opettivat kasteeseen valmistautuville uskon perustotouudet, uskontunnustuksen ja keskeisimmät rukoukset. Toiseksi hän valitsi opettajien keskuudesta 11 parasta ja sopivimmaksi katsomaansa papiksi vihittäviksi ja uskoi sitten heidän hoitoonsa yleensä kaksi tai joskus jopa kolme seurakuntaa. Hän myös kutsui vuosittain nämä paikalliset papit luoksensa kahdeksi kuukaudeksi antaakseen heille syventävää teologista koulutusta.

Isä Kosmas vieraili toki itsekin jatkuvasti eri puolilla Kolwezin valtavaa lähetyskenttää. Hän muodosti kaikkialle opetusryhmiä miehille ja naisille keskeisten uskon ja etiikan kysymysten selventämiseksi ja samalla opetti itsekin. Viidakon sysimustassa yössä hän auton akun voimalla heijasti usein dioja Athosvuorelta, mikä kokosi poikkeuksetta kylän kaikki asukkaat yhteen.

Erityisen merkittävä yksittäinen projekti pappismunkki Kosmaan lähetystoiminnassa oli maanviljelystilan ja eläinfarmin perustaminen Kolweziin, millä hän pyrki lisäämään paikallisen väestön työmahdollisuuksia ja nostamaan lähetysten omavaraisuutta. Maatilalle istutettiin tuhansia erilaisia hedelmäpuita ja farmille puolestaan hankittiin mm. sikoja, lampaita, kanoja ja kaneja, joilla ruokittiin myös paikallisten vanhainkotien ja vankilan asukkaita.

Maatila ja farmi herättivät suurta ihailua myös länsimaisissa turisteissa. Pelkästään maatilan kastelujärjestelmän toteuttaminen vaati vuosien työtä ja käsittämättömiä ponnistuksia.

Isä Kosmas perusti lähetysten keskuspaikkaan myös pienen miesluostarin ja sisäoppilaitoksesta toimivan koulun, josta toivoi saavansa vuosien saatossa luostariinsa uusia kilvoittelijoita, kun oppilaiden kirkollisen perinteen tuntemus vähä vähältä lisääntyisi. Kaiken muun työnsä ohella isä Kosmas näki paljon vaivaa liturgisten tekstien ja kokonaisten palvelusten kääntämiseksi paikalliselle kielelle, jotta ihmiset voisivat ymmärtää ortodoksisen uskon koko rikkauksen ja iloita siitä, kuten hänellä oli tapana sanoa. Hän kärsi niin paljon käännösten puutteesta, että aina 15 minuutin välein keskeytti kreikan kielellä toimittamansa jumalanpalveluksen selittääkseen mukana oleville mitä palveluksessa tapahtuu ja mitä varten!

Pappismunkki Kosmas voitti toiminnallaan nopeasti paikallisen väestön luottamuksen ja rakkauden, joskin joutui työssään kokemaan myös monia vastoinkäymisiä ja koettelemuksia kauteiden ja panettelujen vuoksi, kuten Jumalan valtakunnan työssä Kristuksen mukaan aina väistämättä tapahtuu. Kenties paras osoitus isä Kosmaan nauttimasta yleisestä arvostuksesta on se, että hänet kutsuttiin kaikkiin Zairen kansallisiin juhlatilaisuuksiin ja erilaisiin valtion järjestämiin seminaareihin. Tämä johtui siitä, että isä Kosmaan persoonallisuus oli tehnyt lähtemättömän vaikutuksen Zairen presidenttiin ja hänen puolisoonsa heidän tavattuaan hänet eräässä Kolwezin alueen paikallisessa juhlassa.

Tien päätös

Pappismunkki Kosmaan lyhyt, mutta poikkeuksellisen merkittävä ja menestyksenkäs elämäntyö päättyi auto-onnettomuudessa 27. tammikuuta 1989 klo 20.10, kun hän oli matkaamassa maan pääkaupungista Lubumbashista kotiseudulle Kreikan suurlähettilään ja paikallisen työtoverinsa, Athoksella neljä vuotta kilvoitelleen Mooseksen kanssa. Seurue teki matkaansa yön pimeydessä, koska päivän kuuma trooppinen ilmanala oli vuosien saatossa alkanut aiheuttaa isä Kosmaalle voimakasta päänsärkyä, mutta myös siksi, että hän saattaisi käyttää arvokkaan valoisian ajan kokonaan varsinaiselle lähetystyölle. Isä Kosmaan ohjatessa lähetysten pientä maasturia tien vastakkaiselta suunnalta lähestyi paikallisen kauppiaan ajama ja ilmeisesti valaisematon kuorma-auto, jonka vasen kylki törmäsi maasturin vasempaan kylkeen murskaten sen täysin. Isä Kosmas sai surmansa välittömästi.

Onnettomuus oli monella tavalla erikoinen. Ensinnäkin ainoastaan isä Kosmas kuoli onnettomuusautossa, kun taas kaksi muuta matkustajaa selvisivät vain vähäisin vammoin. Toiseksi isä Kosmas kuoli kuunnellessaan suojeluspyhänsä, pappismarttyyri Kosmas Aitolialaisen, jumalanpalveluskasettia ja laulaessaan parhaillaan itse hänen tropariaan.

Pappismunkki Kosmaan kuolemaan liittyy myös kaksi tapahtumaa, jotka voidaan nähdä osoituksena hänen pyhydestään ja siitä, että Jumala halusi heti saattaa kunniaan hänen elämäntyönsä Afrikassa. Ensinnäkin vastaan tulleen kuorma-auton kuljettaja näki onnettomuushetkellä, miten hänen edestään nousi taivasta kohti pappishenkilö, jonka hän tunnisti isä Kosmas Gregorioslaiseksi nähtyään hänen valokuvansa. Tapaus järkytti kuormurin kuljettajaa niin paljon, ettei hän uskaltanut hetkeen lähteä pois läheisestä kylästä, jonne kaikki onnettomuudessa olleet hakeutuivat. Kuljettajan kertomus teki voimakkaan vaikutuksen myös kyläläisiin. Sen vuoksi he eivät koskeneet mihinkään isä Kosmaan autossa, vaikka tällaisissa tapauksissa Afrikassa kuulemma kaikki aina varastetaan.

Toinen merkillinen tapaus, käytännössä ilmiselvä ihme, liittyy pappismunkki Kosmaan hautaamiseen. Koska lentoyhteysien takia piispan saapuminen viivästyi muutamalla päivällä eikä hautaamista näin ollen voitu välittömästi suorittaa, isä Kosmaan ruumis siirrettiin aluksi Kolweziin, missä se sijoitettiin tätä tarkoitusta varten tehtyyn kylmiöön. Vaikka hänen ruumiinsa oli siellä kaksi vuorokautta, se ei menettänyt lämpöään eikä elastisuuttaan, mikä Athosvuoren isien kohdalla on tosin yleinen ilmiö ja heidän mukaansa Jumalanäidin erityinen suosionsoitus hänen puutarhassaan kilvoitteleville. Noina hautauksen aluspäivinä kylmiöstä vastanneet lisäksi kertoivat nähneensä sen yllä usein oudon, kirkkaan valon.

Näyttää siltä, että pappismunkki Kosmas Gregorioslaisella oli myös jonkinlainen Jumalalta saatu sisäinen tieto elämänsä päättymisestä, sillä edeltävinä päivinä hän puhui usein kuolemasta ja valmistautumisesta siihen, mutta myös omasta lähestyvistä poislähdöstään. Monilta hän myös pyysi anteeksi mahdollisia virheitään ja laiminlyöntejään.

Tieto pappismunkki Kosmaan kuolemasta synnytti suuren surun niin Zairessa kuin Kreikassakin. Zairen paikalliset ortodoksit tulivat kaikkialta sankoin joukoin hänen hautajaisiinsa, maassa asuneet kreikkalaiset sulkiivat kauppansa ja sekä Kolweziin että Lubumbashiin julistettiin kolmipäiväinen yleinen suruaika. Hänen hautajaisiinsa osallistui myös muiden kristillisten tunnustuskuntien ja jopa muiden uskontojen edustajia, armeija järjesti haudalle sotilavartion ja kaupungin filharmoninen orkesterikin saapui omaehtoisesti paikalle.

Jumalan avun kanavana erotuksetta kaikille

Haluan ottaa esille pappismunkki Kosmas Gregorioslaisen elämästä vielä yhden pikkutapausten, joka mielestäni kertoo onnistuneesti ja liikuttavallakin tavalla siitä hengestä, jossa hän Zairessa toimi.

Varsin pian pappisvihkimyksensä jälkeen isä Kosmas meni kerran erääseen Zairen kylään oman fyysisen isänsä kanssa, joka oli ajoittain hänen tukenaan lähetyskentällä. Auringonlaskun aikaan he kohtasivat viidakossa kuorma-auton, jonka lava oli täynnä Kolweziin matkalla olleita naisia ja lapsia. Auto oli mennyt rikki ja oli ollut seisauksissa jo parisen päivää. Isä Kosmas pysäytti autonsa, kuten hän tällaisissa tilanteissa aina teki. Päästyään perille tapahtuneesta pappismunkki Kosmaan isä piti viisaimpana jatkaa nopeasti matkaa, sillä öinen viidako oli vaarallinen erityisesti maan poliittisen epävakaisuuden takia. Pappismunkki Kosmas ei kuitenkaan suostunut tähän, vaan kaivoi maasturinsa tavarasäilöstä työkalut, ryömi kuorma-auton alle ja alkoi korjata sitä. Hän löysikin vian auton polttoaineletkuista ja onnistui korjamaan sen. Näin naiset ja lapset saattoivat pian jatkaa matkaansa suureksi ilokseen. He katsoivat tummaan yöhön riemuhuudoin ja taputtaen käsiään paikalla vielä seisseelle pappismunkki Kosmaalle merkiksi kiitollisuudestaan.

Yllättävissä ongelmatilanteissa pappismunkki Kosmaalla oli tapana sanoa ihmisille: “Jumala

on asettanut minut lähetystyöhön tälle alueelle. Minne menenkin, autan kaikkia, joita kohtaan ja jotka ikinä ovat apuni tarpeessa.” Tämä oli hänen elämänsä kantava periaate lähetystyössä. Toinen asia, jota hän lähetystyöstä puhuessaan usein painotti, oli kokonaisvaltaisuus, itsensä täydellinen uhraaminen. Tämä tulee hyvin ilmi seuraavassa hänen usein toistamassa ajatuksessaan, joka on sovellettavissa kaikkeen ahkeroimiseen Jumalan valtakunnan työssä: “Lähetystyössä olevan pitää antaa itsensä sille aidosti, kokonaisvaltaisesti, haluamatta jättää itselleen mitään. Hänellä pitää olla uhrautumisen ja itsekieltämyksen asenne. Hänen päämääränään tulee olla se, että jättää luunsakin paikallisten keskuuteen.”

Isä Kosmaan työ lähetyksessä jatkuu

Pappismunkki Kosmas toteutti ihanteensa lähetystyön kokonaisvaltaisuudesta. Hän jätti konkreettisesti luunsa Afrikkaan. Hänen haudastaan on tullut paikallisten ortodoksien pyhiinvaelluspaikka, mikä kertoo siitä, että aikanaan syntynyt suhde on olemassa vielä hänen kuolemansakin jälkeen. Hänen muistonsa vetää edelleen uusia jäseniä Kirkon puoleen, sillä hänen suorittamansa lähetystyö ei ollut uskonnollista propagandaa, vaan vilpitöntä ihmisten auttamista heidän todelliseen iloonsa Jumalassa parantamalla samalla heidän elinolosuhteitaan.

Hiljaisen ja rukouksesta voimansa ammentaneen työn jatkumisen ensi merkki saatiin jo pappismunkki Kosmaan kuolinpäivänä. Auto-onnettomuuteen liittyvät tapahtumat tekivät näet niin suuren vaikutuksen vieressä sijainneen kylän asukkaisiin, että he kaikki pyysivät päästä Ortodoksisen kirkon yhteyteen.

Kuten alussa mainitsin, pappismunkki Kosmaan elämäntyö jatkuu tänään myös maailmanlaajuisesti, sillä hänen aloitteestaan Kreikkaan perustettiin hänen suojeluspyhänsä, pappismarttyri Kosmas Aitolialaisen, nimeä kantava lähetysjärjestö. Hänen eläessään se oli itse asiassa vain Zairessa suoritetun lähetystyön vaatimaton tukirengas, mutta hänen kuolemansa jälkeen sen työ on laajennut räjähdysmäisesti. Päävastuun sen johtamisesta ottivat pappismunkki Kosmaan vetoomuksesta hänen isänsä ja veljensä eli Demetrios ja Georgios Aslanidis, jotka lähetysjärjestön muitten jäsenten tavoin ovat koonneet rahaa ja käyttötavaraa lähetykselle talkooperiaatteella. Pappismunkki Kosmaan into veti heidätkin kokosydämisesti mukaan lähetystyöhön, kuten myös Athosvuoren Pyhän Gregorioksen luostarin veljestön, joka kunnioituksesta isä Kosmasta kohtaan on halunnut jatkaa hänen tekemänsä lähetystyötä Afrikassa.

Valamon kansanopiston seminaari “Kristuksesta ja Kirkosta älkää etäännykö; sisä- ja ulkolähetys Ortodoksisessa kirkossa” 25.05.2002